

POSTANOWIENIE

składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego

Dnia 20 października 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski (przewodniczący, sprawozdawca)
SSN Jan Majchrowski
SSN Piotr Sławomir Niedzielak
SSN Jarosław Sobutka
SSN Adam Tomczyński
SSN Konrad Wytrykowski
SSN Paweł Zubert

w sprawie J. R. - prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej w (...) w stanie spoczynku, po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na posiedzeniu w dniu 20 października 2020 r., przedstawionego na podstawie art. 82 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5) składowi siedmiu sędziów Sądu Najwyższego, postanowieniem Sądu Najwyższego w składzie trzech sędziów z dnia 26 listopada 2019 r., sygn. akt I DO 50/19, następującego zagadnienia prawnego:

1. Czy § 2 art. 77 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniający Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej do zarządzenia o wyznaczeniu sprawy w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej odnosi się wyłącznie do tych spraw, w których ustawa go nie określa, a zatem takich, które w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, są rozpoznawane co do zasady przez jednego sędziego, o czym mowa w art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, czy też odnosi się do wszystkich spraw rozpoznawanych w tej Izbie w

składach innych niż trzech sędziów tej Izby, gdzie skład sądu określa inna ustawa ?,

a w wypadku odpowiedzi pozytywnej:

2. Czy art. 80 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniający Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej lub upoważnionego sędziego także do zmiany pierwotnie wyznaczonego składu orzekającego, obejmuje także prawo do zmiany składu z 2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika Sądu Najwyższego na trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej, w oparciu o przepis art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, a jeśli tak, to z jaką chwilą ustaje ?,

p o s t a n o w i ł:

umorzyć postępowanie w przedmiocie przedstawionego zagadnienia prawnego.

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy – Wydział I Izby Dyscyplinarnej rozpoznając w składzie trzech sędziów zażalenie prokuratora byłej Prokuratury Apelacyjnej w (...) w stanie spoczynku J. R. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym z dnia 23 kwietnia 2019 r., sygn. PK I SD (...), o zezwoleniu na pociągnięcie go do odpowiedzialności karnej za popełnienie czynu zabronionego kwalifikowanego z art. 231 § 1 k.k. i inne, wskazane we wniosku prokuratora Oddziałowej Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu IPN w S. (dalej prokuratora IPN) z dnia 15 marca 2019 r. o zezwolenie na pociągnięcie wyżej wymienionego prokuratora w stanie spoczynku do odpowiedzialności karnej, na podstawie art. 82 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5) zwrócił się o rozstrzygnięcie przez skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego następującego zagadnienia prawnego:

1. Czy § 2 art. 77 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniający Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej do zarządzenia o wyznaczeniu sprawy w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej odnosi

się wyłącznie do tych spraw, w których ustawa go nie określa, a zatem takich, które w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, są rozpoznawane co do zasady przez jednego sędziego, o czym mowa w art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, czy też odnosi się do wszystkich spraw rozpoznawanych w tej Izbie w składach innych niż trzech sędziów tej Izby, gdzie skład sądu określa inna ustawa ?,

a w wypadku odpowiedzi pozytywnej:

2. Czy art. 80 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uprawniający Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej lub upoważnionego sędziego także do zmiany pierwotnie wyznaczonego składu orzekającego, obejmuje także prawo do zmiany składu z 2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika Sądu Najwyższego na trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej, w oparciu o przepis art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, a jeśli tak, to z jaką chwilą ustaje ?.

Przypomnieć należy, że w zażaleniu z 1 maja 2019 r. na uchwałę Sądu Dyscyplinarnego przy Prokuratorze Generalnym prokurator J. R. wniósł o jej zmianę poprzez wydanie uchwały odmawiającej pociągnięcia go do odpowiedzialności karnej ewentualnie o jej uchylenie i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu przy Prokuratorze Generalnym do ponownego rozpoznania.

Pierwotnie do rozpoznania przedmiotowej sprawy o sygn. I DO 50/19, zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału Pierwszego z dnia 6 sierpnia 2019 r., działającego z upoważnienia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej - na podstawie art. 145 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz. U. z 2016 r. poz. 177, ze zmianami – dalej Prawo o prokuraturze) i § 83a ust. 1 i 2 w zw. z § 15 ust. 2 pkt 3a Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 marca 2018 r. Regulamin Sądu Najwyższego (Dz. U. z 2018 r. poz. 660, ze zmianami - dalej Regulamin Sądu Najwyższego) oraz pkt 9 zarządzenia Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej z dnia 25 marca 2019 r. o zmianie zarządzenia nr 8/2019

z dnia 7 marca 2019 r. o przydzielaniu spraw – wyznaczony został skład dwóch sędziów Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego i jednego ławnika Sądu Najwyższego w osobach: SSN J.W., SSN A.R. i ławnika SN J.W..

Zarządzeniem z dnia 12 września 2019 r., przewodniczący składu orzekającego wyznaczył termin posiedzenia w sprawie o sygn. I DO 50/19, na dzień 26 listopada 2019 r. Zarządzenie o wyznaczeniu terminu posiedzenia zostało wykonane przez sekretariat Wydziału Pierwszego Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego w dniu 13 września 2019 r., a strony o terminie posiedzenia zostały powiadomione w dniu 28 września 2019 r.

W dniu 3 października 2019 r. powołując się na treść przepisu art. 77 § 2 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825, tj. dalej ustawa o Sądzie Najwyższym), prokurator IPN złożył wniosek o wyznaczenie w miejsce dotychczasowego składu orzekającego – skład trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej. Wniosek prokurator uzasadnił tym, że przedmiotowa sprawa dotyczy zagadnień wyłącznie prawnych, wyjątkowo specjalistycznych i zawiłych, które z reguły nie występują w praktyce orzeczniczej polskich sądów. Zdaniem wnioskodawcy do rozstrzygnięcia tej sprawy wymagana jest wiedza w zakresie także orzecznictwa sądów w innych państwach, poczynając od orzecznictwa Międzynarodowego Trybunału Wojskowego w Norymberdze, a kończąc na orzeczeniach Międzynarodowego Trybunału w Hadze. Podkreślając zasadność złożonego wniosku, prokurator IPN wskazał, że czyny będące przedmiotem rozpoznania mogą stanowić zbrodnie przeciwko ludzkości, a zagadnienia prawa międzynarodowego obejmują już ustawodawstwo Sojuszniczej Rady Kontroli Niemiec z 1945 r. i sięgają do przepisów tworzonych na tym polu aż w Statucie Rzymskim z 1998 r. Zaznaczyć w tym miejscu należy, iż w analogicznych sprawach, w tym także w innej sprawie immunitetowej dotyczącej J. R., której przedmiotem była tożsama kwestia, przedstawiciel IPN nie składał wniosków o zmianę składu orzekającego na zawodowy. Pomimo tej oczywistej niekonsekwencji, uwzględniając przedmiotowy wniosek, Prezes Sądu Najwyższego kierujący pracą Izby Dyscyplinarnej zarządzeniem z dnia 15 października 2019 r. zmienił powyższe zarządzenie z dnia 6 sierpnia 2019 r. w ten sposób, iż na

podstawie art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym do rozpoznania przedmiotowego zażalenia do składu orzekającego w miejsce ławnika Sądu Najwyższego – wyznaczył sędziego Sądu Najwyższego M.B., która to na mocy § 89 ust. 2 *Regulaminu Sądu Najwyższego* objęła funkcję przewodniczącego składu orzekającego.

Procedując w przedmiocie złożonego zażalenia, Sąd Najwyższy uznał za konieczne zbadanie na wstępie prawidłowości ukonstytuowania składu osobowego sądu rozpoznającego środek odwoławczy, ostatecznie wyznaczonego do rozpoznania tej sprawy, przez pryzmat rozumienia przesłanek wskazanych w art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, który stanowi, iż „Sąd Najwyższy w Izbie Dyscyplinarnej, w sprawach, w których ustawa nie określa składu, orzeka na posiedzeniu w składzie 1 sędziego, chyba że Prezes kierujący pracą tej izby zarządzi rozpoznanie sprawy w składzie 3 sędziów”, w kontekście treści art. 135 § 14 w zw. z art. 145 § 1 pkt 2 ustawy – Prawo o prokuraturze, zgodnie z którym tego rodzaju sprawy rozstrzyga „w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie 2 sędziów Izby Dyscyplinarnej i 1 ławnika Sądu Najwyższego”. Wątpliwość opiera się zatem na założeniu, że regulacja postępowania immunitetowego w ustawie Prawo o prokuraturze może nie mieć charakteru precyzyjnego, kompleksowego normatywnego określenia składu sądu orzekającego, właściwego w sprawach, których przedmiotem jest zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej oraz w sprawach o zastosowanie wobec niego tymczasowego aresztowania. W rezultacie art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, w zakresie w jakim określa kompetencję Prezesa Sądu Najwyższego kierującego pracą Izby Dyscyplinarnej do kształtowania składów orzekających według swojego uznania i zmiany składu z jednego sędziego na powiększony – kolegialny, miałby również zastosowanie do prokuratorskiego postępowania immunitetowego i uprawniał do zmiany przewidzianego ustawą Prawo o prokuraturze składu ławniczego na zawodowy – in concreto z 2 sędziów zawodowych i jednego ławnika na skład 3 sędziów zawodowych.

Niezależnie od powyższego Sąd pytający zwraca uwagę, iż przywołany powyżej art. 145 § 1 ustawy – Prawo o prokuraturze, ani żaden inny przepis, nie

różnicuje składów sądu dyscyplinarnego ze względu na tryb rozpoznania konkretnej sprawy, spośród wymienionych w rozdziale 7 przywołanej ustawy – na rozprawie bądź posiedzeniu. O kształcie składu każdorazowo decyduje bowiem nie forum orzekania, lecz jego przedmiot.

Powyższe prowadzi do konstatacji, iż wątpliwości interpretacyjne mają dotyczyć przede wszystkim art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym, którego treść przywołano wyżej.

W pierwszej kolejności podnieść należy, iż w Sądzie Najwyższym podstawowym składem orzekającym na posiedzeniu jest skład jednoosobowy, przy czym Prezes kierujący pracą danej izby może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów. Jednocześnie ustawa wskazuje, że zasadą w Sądzie Najwyższym jest orzekanie na posiedzeniu, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Nieco inaczej sprawa przedstawia się w Izbie Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego, gdzie sąd orzeka na posiedzeniu w składzie jednego sędziego tylko kiedy ustawa nie stanowi inaczej, chyba że Prezes kierujący pracą tej izby zarządzi rozpoznanie sprawy w składzie 3 sędziów. Tym samym kompetencja Prezesa kierującego pracą izby dyscyplinarnej do zmiany składu sądu na powiększony – trzech sędziów, nie dotyczy każdej sprawy, lecz ograniczona jest tylko do spraw rozpoznawanych na posiedzeniu i to tylko tych, w których ze względu na przedmiot orzekania ustawa nie określa składu.

Przypomnieć należy w tym miejscu, iż stosownie do treści art. 77 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym podstawowym składem orzekającym na rozprawie w Sądzie Najwyższym jest skład trzech sędziów, chyba że ustawa stanowi inaczej.

Inne składy niż podstawowy przewidziane są w niżej wskazanych przepisach:

1) art. 73 ustawy o Sądzie Najwyższym - rozpatrywanie spraw dyscyplinarnych sędziów Sądu Najwyższego – w pierwszej instancji dwóch sędziów Izby

Dyscyplinarnej i jeden ławnik Sądu Najwyższego, w drugiej instancji trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej i dwóch ławników Sądu Najwyższego

2) art. 78 w zw. z art. 55 § 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym - rozpatrywanie wniosku o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziego Sądu Najwyższego – w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej;

3) art. 79 ustawy o Sądzie Najwyższym - rozpatrywanie spraw z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych dotyczących sędziów Sądu Najwyższego oraz spraw

o przeniesienie sędziego Sądu Najwyższego w stan spoczynku – w pierwszej instancji jeden sędzia Izby Dyscyplinarnej, w drugiej instancji trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej;

4) art. 82 i 83 ustawy o Sądzie Najwyższym - rozstrzyganie zagadnień prawnych – skład siedmiu sędziów Sądu Najwyższego;

5) art. 86 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym - wyjaśnianie zagadnień prawnych i rozstrzyganie rozbieżności – skład całej izby, dwóch lub większej liczby połączonych izb albo pełny skład Sądu Najwyższego;

6) art. 94 § 1 i 2 ustawy o Sądzie Najwyższym - rozpatrywanie skarg nadzwyczajnych – dwóch sędziów orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz jeden ławnik Sądu Najwyższego; jeżeli skarga nadzwyczajna dotyczy postępowania, w którego toku zapadło orzeczenie Sądu Najwyższego – pięciu sędziów orzekających w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych oraz dwóch ławników Sądu Najwyższego.

Inne składy niż podstawowy przewidziane są także w innych ustawach, np. w ustawie - Prawo o ustroju sądów powszechnych (art. 110 § 1 pkt 1 lit b i pkt 2); w ustawie - Prawo o ustroju sądów wojskowych (art. 39a § 1 pkt 1 lit. a i pkt 2); w ustawie o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (art. 51 ust. 2 pkt 1 lit. b i pkt 2), jak również, o czym na wstępie była już mowa, w ustawie - Prawo o prokuraturze (art. 145 § 1 pkt 1 lit. b i pkt 2).

W świetle powyższego nie ulega żadnej wątpliwości, iż do rozważanej kategorii spraw w czasie wydawania stosownych zarządzeń zastosowanie miała norma art. 145 § 1 pkt 2 w zw. z art. 135 § 14 ustawy – Prawo o prokuraturze, co - pomimo rozpoznawania sprawy na posiedzeniu - wykluczało możliwość modyfikacji składu orzekającego w trybie art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym. Przepis ten bowiem w żadnym wypadku nie stwarza kompetencji do zmiany składu ławniczego na zawodowy. W ustawie taka możliwość bowiem w ogóle nie jest przewidziana, gdyż przepis art. 77 § 2 ustawy o Sądzie Najwyższym nie jest skonstruowany tak jak art. 28 § 3 k.p.k., zarówno co do rodzaju forum, przesłanek zmiany składu i podmiotu, który jest do tego uprawniony. Trafności tej konkluzji nie może zmienić odwołanie się do wykładni autentycznej. Rozważania na poszczególnych etapach procesu legislacyjnego nie mogą mieć charakteru wiążącego, nawet gdy stanowiły element uzasadnienia projektu uchwalonego aktu prawnego. Przypomnieć należy, iż Konstytucja RP nie przewiduje możliwości wydania wiążącej, autentycznej wykładni prawa uchwalonego przez Sejm i Senat. Implikuje to wniosek, iż postulowana w pytaniu prawnym wątpliwość interpretacyjna, odwołująca się w argumentacji do wykładni autentycznej, w realiach tej sprawy nie mogła wystąpić.

Sąd Najwyższy w składzie siedmiu sędziów zważył, co następuje.

W odróżnieniu od przepisu art. 83 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2018 r. poz. 5 ze zmianami), który przewiduje możliwość wystąpienia, przez wskazane tam podmioty, z tzw. abstrakcyjnym zagadnieniem prawnym powstałym na tle rozbieżności w wykładni prawa przez sądy, przepis art. 82 tej ustawy dotyczy tzw. pytań konkretnych, a więc zagadnień pojawiających się przy rozpoznawaniu określonej sprawy w związku z poważnymi wątpliwościami odnośnie do wykładni przepisów art. 77 § 2 oraz 80 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym. Tym samym ich rozstrzygnięcie musi mieć znaczenie dla wydania orzeczenia w sprawie, w której wystąpiono z zagadnieniem prawnym. Sytuacja jest zatem podobna jak na gruncie art. 441 k.p.k. - z tym, że dotyczy innego układu procesowego, w jakim pojawia się to zagadnienie, a powodem wystąpienia są jedynie "poważne wątpliwości co do wykładni prawa" i to powzięte przez Sąd

Najwyższy w procedurach określonych w art. 82 ustawy o Sądzie Najwyższym, tj. przy rozpoznaniu kasacji lub innego środka odwoławczego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 27 stycznia 2009 r., I KZP 24/08, OSNKW 2009, z. 3, poz. 20; M. Pilarska - Gumny, Konkretnie pytania prawne do Sądu Najwyższego w sprawach karnych, *Ius Novum* 2013, Nr 2, s. 68-69).

W powyższym kontekście należy przypomnieć, iż pytanie prawne musi spełniać normatywne wymogi. Dla swojej skuteczności pytanie prawne powinno spełniać kumulatywnie normatywne przesłanki, zawarte w treści stanowiącego jego podstawę przepisu, mianowicie:

- 1) dotyczyć wyłącznie zagadnienia prawnego,
- 2) dotyczyć kwestii powstałych wyłącznie przy rozpoznawaniu kasacji lub środka odwoławczego,
- 3) dotyczyć zagadnienia, które budzi poważne wątpliwości co do wykładni prawa,
- 4) wyłonić się przy rozpoznawaniu przez Sąd Najwyższy kasacji lub środka odwoławczego,
- 5) wyjaśnienie zagadnienia prawnego musi być niezbędne dla rozstrzygnięcia sprawy.

W związku z tym składowi Sądu Najwyższego przy inicjowaniu pytania prawnego z założenia powinna towarzyszyć inna skala wątpliwości związanych z interpretacją przepisów prawnych wyznaczająca próg, od którego można przyjąć, że mamy do czynienia z poważnymi wątpliwościami, niż ta, która towarzyszy sądowi odwoławczemu przy inicjowaniu postępowania w przedmiocie rozstrzygnięcia zagadnienia prawnego w trybie art. 441 k.p.k.

W kontekście przedstawionych powyżej przesłanek dopuszczalności zadania konkretnego pytania prawnego w trybie art. 82 ustawy o Sądzie Najwyższym - abstrahując od wagi problemów interpretacyjnych, realności ich wystąpienia i wpływu kwestii, których zagadnienie prawne dotyczy, na treść orzeczenia sądu odwoławczego - w pierwszej kolejności podnieść należy, iż w dniu 14 lutego 2020 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustaw – Prawo o ustroju

sądów powszechnych, ustawy o Sądzie Najwyższym oraz niektórych innych ustaw. Na mocy art. 6 pkt 5 cyt. ustawy zmieniono ustawę z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze między innymi w ten sposób, że w art. 145 tej ustawy dodano § 1 lit. a), o brzmieniu – „§ 1a. W sprawach, o których mowa w art. 135, orzeka
w pierwszej instancji Sąd Najwyższy w składzie jednego sędziego Izby Dyscyplinarnej, a w drugiej instancji – Sąd Najwyższy w składzie trzech sędziów Izby Dyscyplinarnej.”

Jednocześnie na mocy art. 2 pkt 5 lit. a) i b) ustawy z dnia 20 grudnia 2019 r. zmieniono ustawę z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym, między innymi w ten sposób, że w art. 27 § 1 określającym właściwość Izby Dyscyplinarnej dodano pkt 1 lit. a), o brzmieniu – „o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury”. Ważniejsze jednak, że nadano również nowe brzmienie art. 27 § 3 pkt 2, który określa jakie sprawy rozpoznaje Wydział Pierwszy Izby Dyscyplinarnej, stwierdzając, że są to między innymi sprawy „Sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury dotyczące:

1. przewinień dyscyplinarnych, rozpoznawane w pierwszej instancji przez Sąd Najwyższy,
2. zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie.”

Tym samym z dniem 14 lutego 2020 r. - art. 27 § 1 lit a) ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym stanowi wprost, że do właściwości Izby Dyscyplinarnej tego Sądu należą sprawy o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury. Implikuje to stwierdzenie, iż z tą datą jest to jej kompetencja wyłączna, albowiem od orzekania w tych sprawach wyłączono sądy korporacyjne. Jednocześnie z nowej treści art. 27 § 3 pkt 2 wynika,

że w pierwszej instancji do rozpoznawania tej kategorii spraw właściwy jest Wydział Pierwszy Izby Dyscyplinarnej.

Omawiana zmiana rozwiewa przy tym dotychczasowe wątpliwości, co do poprawnego rozumienia użytego w art. 27 § 4 pkt 1 zwrotu „odwołania od orzeczeń sądów dyscyplinarnych pierwszej instancji w sprawach sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku”. Jeśli bowiem Wydział Pierwszy Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego jest właściwy do rozpoznawania w pierwszej instancji spraw o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej lub tymczasowe aresztowanie sędziów, asesorów sądowych, prokuratorów i asesorów prokuratury (na mocy zmienionych, wspomnianą na wstępie ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r., przepisów ustawy o Sądzie Najwyższym, ustawy – Prawo o prokuraturze oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych), to oznacza, że wyłącznie Wydział Drugi Izby Dyscyplinarnej Sądu Najwyższego jest właściwy do kontroli instancyjnej rozstrzygnięć Wydziału Pierwszego w tej materii, tj. rozpoznania zażaleń od uchwał w przedmiocie rozstrzygnięcia wniosków o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego, prokuratora, czy też innego wskazanego we właściwych ustawach podmiotu (zob. postanowienie SN z 2 marca 2020 r., I DO 71/19, niepubl.).

Na skutek zmian legislacyjnych, kwestia objęta zagadnieniem, stanowiąca istotę pytania prawnego, została jednoznacznie rozstrzygnięta przez ustawodawcę, poprzez szczegółowe dookreślenie regulacji dotyczących postępowania immunitetowego i wskazanie predystynowanego ustawowo składu sądu orzekającego w tym przedmiocie – w I i II instancji. Zmiana stanu prawnego stanowi w tej sytuacji okoliczność prawną, która czyni bezprzedmiotowym rozpoznanie przedstawionego zagadnienia prawnego. Mając to na uwadze, konieczne było umorzenie postępowania w tym przedmiocie (postanowienie SN z 19 stycznia 2012 r. I KZP 21/11, LEX 11021216).

